

**OŚWIADCZENIE O STANIE KONTROLI ZARZĄDCZEJ
MINISTRA EDUKACJI I NAUKI
ZA ROK 2020**

Dział I

Jako osoba odpowiedzialna za zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, tj. działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy, a w szczególności dla zapewnienia:

- zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi,
- skuteczności i efektywności działania,
- wiarygodności sprawozdań,
- ochrony zasobów,
- przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania,
- efektywności i skuteczności przepływu informacji,
- zarządzania ryzykiem,

oświadczam, że w kierowanym przeze mnie dziale administracji rządowej:

SZKOLNICTWO WYŻSZE I NAUKA

Część A

w wystarczającym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Część B

w ograniczonym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.

Część C

nie funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.

Część D

Niniejsze oświadczenie opiera się na mojej ocenie i informacjach dostępnych w czasie sporządzania niniejszego oświadczenia pochodzących z:

- monitoringu realizacji celów i zadań,
- samooceny kontroli zarządczej przeprowadzonej z uwzględnieniem standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych,
- procesu zarządzania ryzykiem,
- audytu wewnętrznego,
- kontroli wewnętrznych,
- kontroli zewnętrznych,
- innych źródeł informacji:
  - oświadczeń o stanie kontroli zarządczej za rok 2020, złożonych przez członków Kierownictwa Ministerstwa Edukacji i Nauki właściwych w odniesieniu do działu szkolnictwo wyższe i nauka oraz kierowników jednostek w dziale,
  - sprawozdań komórek organizacyjnych MEiN z wykonania planu działalności Ministra za rok 2020 (w zakresie właściwości w odniesieniu do działu szkolnictwo wyższe i nauka).

Jednocześnie oświadczam, że nie są mi znane inne fakty lub okoliczności, które mogłyby wpłynąć na treść niniejszego oświadczenia.

Warszawa, dnia r.

**Minister Edukacji i Nauki
Przemysław Czarnek**

/- podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Dział II

1. Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej w roku ubiegłym.

W byłym Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego:

- 1) nieosiągnięcie 7 z 22 mierników określających stopień realizacji celów i zadań ujętych w „Planie działalności Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego na rok 2020”, spowodowane w głównej mierze pandemią COVID-19 oraz związanymi z tą sytuacją obostrzeniami, a tym samym brakiem możliwości realizacji niektórych działań, wydłużeniem okresu ich realizacji lub zmianą ich charakteru;
- 2) niesatysfakcjonująca jakość komunikacji wewnętrznej między komórkami organizacyjnymi b. MNiSW, obserwowana szczególnie w początkowym okresie pandemii, spowodowana m.in. niewystarczającymi zasobami sprzętowymi do pracy zdalnej;
- 3) niewystarczający poziom wiedzy pracowników w zakresie podstawowych zagadnień i procesów kontroli zarządczej oraz etyki w służbie cywilnej.

W jednostkach w dziale szkolnictwo wyższe i nauka:

- 1) W Narodowym Centrum Badań i Rozwoju (NCBR) na ograniczoną efektywność i terminowość realizacji celów i zadań przez tę jednostkę wpływ miały:
  - a) niewystarczająca liczba pracowników do obsługi zadań NCBR powodowana niedostateczną etatyzacją oraz ich stała rotacja skutkująca mniejszą wiedzą i doświadczeniem;
  - b) niedobór adekwatnych systemów teleinformatycznych wspomagających bieżące zarządzanie zadaniami NCBR (dług technologiczny).
- 2) W zakresie Centrum Łukasiewicz (CŁ) istniały słabości kontroli zarządczej związane z opracowaniem regulaminu korzystania z infrastruktury badawczej CŁ i instytutów Sieci (wynika z ustawy o Sieci Badawczej Łukasiewicz), a także zapewnieniem odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa informatycznego CŁ. Powyższe słabości wynikają z krótkiego okresu działalności Centrum.
- 3) W Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej (NAWA) zidentyfikowano słabości kontroli zarządczej:
  - a) w zakresie skuteczności i efektywności działania:
    - wskazany przez NIK brak dokumentu strategicznego pozwalającego planować działania i oceniać ich skuteczność;
  - b) w zakresie ochrony zasobów:
    - wskazany przez NIK brak systemu kontroli beneficjentów działań NAWA;
    - wskazana przez MNiSW konieczność przechowywania kopii zapasowych w innej lokalizacji niż serwerownia NAWA oraz konieczność przeprowadzenia audytu bezpieczeństwa informacji przetwarzanych w Systemie NAWA.

Zgodnie z oświadczeniami złożonymi przez rektorów uczelni publicznych, w 63% uczelni w wystarczającym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

W oświadczeniu o stanie kontroli zarządczej Narodowego Centrum Nauki wskazano, że w roku 2020 w NCN w stopniu wystarczającym funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

2. Planowane działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

W Ministerstwie Edukacji i Nauki:

- 1) opracowanie nowego systemu kontroli zarządczej w MEiN;
- 2) wzmocnienie monitoringu stopnia realizacji celów i zadań, zaplanowanych w Planie działalności Ministra na rok 2021;
- 3) przeprowadzenie, w ramach procesu przygotowywania Planu działalności Ministra Edukacji i Nauki na rok 2022, pogłębionej analizy zaproponowanych wartości docelowych mierników, pod kątem ich adekwatności, realności i osiągalności;
- 4) kontynuowanie działań mających na celu upowszechnienie wśród pracowników wiedzy w zakresie kontroli zarządczej oraz etyki korpusu służby cywilnej;
- 5) dalsze działania mające na celu doskonalenie narzędzi informatycznych wykorzystywanych do komunikacji wewnętrznej.

W jednostkach w dziale administracji rządowej szkolnictwo wyższe i nauka:

- 1) w zakresie NCBR:
  - a) dalsze działania w zakresie efektywniejszej polityki szkoleniowej i rozwoju (rozpoczęcie prac nad modelem kompetencyjnym pracowników) nakierowanej na kreowanie NCBR jako miejsca przyjaznego do rozwoju zawodowego w celu utrzymania obecnych i pozyskania nowych pracowników;
  - b) kontynuacja prac związanych z digitalizacją zasobów wiedzy NCBR;
  - c) kontynuacja prac rozwojowych modułów Lokalnego Systemu Informatycznego (LSI) oraz wzmocnienie współpracy komórek organizacyjnych w zakresie cyfryzacji i obsługi zadań NCBR przy wykorzystaniu systemów informatycznych (budowa aplikacji dziedzinowych).
- 2) w CŁ:
  - a) opracowanie i wdrożenie regulaminu korzystania z infrastruktury badawczej Centrum i instytutów Sieci do 31.12.2021 r.
  - b) zbudowanie bezpiecznej sieci LAN WAN VPN od 31.03.2021 r.
- 3) w NAWA:
  - a) opracowanie do końca 2021 roku dokumentu pn.: „Kierunki działań Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej do roku 2027”, zawierającego:
    - diagnozę stanu umiędzynarodowienia nauki i szkolnictwa wyższego,
    - cele strategiczne w odniesieniu do zadań ustawowych NAWA do roku 2027,
    - mierniki i ich wartości docelowe w odniesieniu do przyjętych celów strategicznych,
    - działania służące realizacji celów i osiągnięciu przyjętych wartości mierników,
    - sposoby monitorowania realizacji celów.
  - b) opracowanie do końca 2021 roku system kontroli beneficjentów przewidującego:
    - kontrole rutynowe (wszystkich obowiązkowych raportów końcowych),
    - kontrole „zza biurka” – pogłębioną analizę raportów na podstawie przesyłanych dokumentów finansowych,
    - kontrole „on the spot” – w trakcie realizacji projektu u beneficjenta – oceniające postęp merytoryczny i finansowy,
    - audyty systemowe uczelni i instytucji realizujących kilka projektów finansowanych przez NAWA,
    - kontrole specjalne (w przypadku problemów, informacji, ze wskazaniem, doraźne itp.);
  - c) przeprowadzenie w 2021 r. zamówienia publicznego na przechowywanie kopii zapasowych w innej lokalizacji niż siedziba NAWA;
  - d) przeprowadzenie w 2021 r. zamówienia publicznego, w celu wyłonienia wykonawcy, który wykona audyt bezpieczeństwa, testy penetracyjne oraz analizę kodu źródłowego pod kątem bezpieczeństwa nie tylko Systemu NAWA ale także elementów infrastruktury.

W oświadczeniu o stanie kontroli zarządczej w NCN w 2020 r., w związku z brakiem zastrzeżeń dotyczących funkcjonowania kontroli zarządczej, nie zaplanowano działań w celu poprawy jej funkcjonowania.

Dział III⁽¹⁰⁾

Działania, które zostały podjęte w ubiegłym roku w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

1. Działania, które zostały zaplanowane na rok, którego dotyczy oświadczenie:

W byłym Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego:

- 1) po III kwartale 2020 r. przeprowadzono dodatkowy monitoring stopnia realizacji celów i zadań na 2020 rok;
- 2) przeprowadzono, w ramach procesu przygotowywania planu działalności Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego na rok 2021, pogłębioną analizę zaproponowanych wartości docelowych mierników, pod kątem ich adekwatności, realności i osiągalności;
- 3) przeprowadzono szkolenia dla pracowników w zakresie bezpieczeństwa informacji, w tym ochrony danych osobowych, z wykorzystaniem szkoleń prowadzonych przez ekspertów wewnętrznych oraz w formule e-learningu;
- 4) w związku z sytuacją pandemiczną, umożliwiono pracownikom dostęp do szerszej gamy narzędzi do komunikacji wewnętrznej.

W jednostkach w dziale szkolnictwo wyższe i nauka:

- 1) w NCBR:
  - a) dokonano zmian mających na celu urynkowanie wynagrodzeń pracowników NCBR, ustalono jednolite wymagania na określonych stanowiskach pracy w całej organizacji (opracowanie opisów stanowisk); wprowadzono nowy Regulamin Wynagradzania NCBR; wprowadzono system motywacyjny oparty na celach;
  - b) kontynuowano prace rozwojowe modułów Lokalnego Systemu Informatycznego (LSI) i narzędzia Infoekspert oraz wzmocniono współpracę komórek organizacyjnych w zakresie cyfryzacji i obsługi zadań NCBR przy wykorzystaniu posiadanych systemów informatycznych. Uruchomiono nowy moduł umożliwiający podpisywanie umów o dofinansowanie kwalifikowanym podpisem elektronicznym. Wdrożono SZOB (System Zarządzania Obsługą Beneficjenta). Uruchomiono prace nad nowym Lokalnym Systemem Informatycznym 2.0 (LSI 2.0.);
  - c) wdrożono planowanie strategiczne i monitoring realizacji programów i konkursów finansowanych ze środków krajowych; wdrożono procesy oraz modele skutecznej wymiany informacji (system teleinformatyczny) z udziałem wielu komórek organizacyjnych NCBR w ramach przygotowania konkursów/programów oraz strategicznych dokumentów;
  - d) wdrożono zalecenia wynikające z monitorowania przestrzegania przepisów dotyczących ochrony danych osobowych, w tym zrealizowano szkolenia; wprowadzono newsletter, wzór umowy o udostępnienie danych osobowych;
- 2) w CŁ:
  - a) opracowano i przedłożono do zatwierdzenia przez Radę Sieci Badawczej Łukasiewicz rocznych Planów Działalności Sieci Badawczej Łukasiewicz i Centrum Łukasiewicz.
  - b) opracowano i wdrożono w 2020 r. 23 zarządzenia w sprawach organizacyjnych.

W oświadczeniach o stanie kontroli zarządczej w NAWA i NCN złożonych w 2020 r., w związku z brakiem zastrzeżeń dotyczących funkcjonowania kontroli zarządczej w ww. jednostkach, nie zaplanowano działań w celu poprawy jej funkcjonowania.

2. Pozostałe działania:

W byłym Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego:

- 1) na stronie intranetowej MNiSW na bieżąco publikowano dokumenty i materiały z zakresu kontroli zarządczej do wiadomości wszystkich pracowników MNiSW, a nowo zatrudnieni pracownicy otrzymywali e-mail z linkami do ww. materiałów oraz krótki materiał informacyjny z zakresu kontroli zarządczej;
- 2) każdy pracownik rozpoczynający zatrudnienie w MNiSW lub powracający po długiej nieobecności był proszony o wzięcie udziału w szkoleniu e-learningowym pn. „Podstawy bezpieczeństwa informacji”;
- 3) na stronie intranetowej MNiSW zamieszczono informację o możliwości wzięcia udziału w szkoleniu z zakresu etyki dostępnym w systemie e-learningowym służby cywilnej, a nowo zatrudnieni pracownicy lub powracający po długiej nieobecności, otrzymywali link do ww. szkolenia;
- 4) przeprowadzono pogłębione badanie dotyczące problemów z komunikacją wewnętrzną (za pomocą ankiet elektronicznych), a wyniki ankiet posłużyły do usprawnienia komunikacji wewnętrznej w warunkach pracy zdalnej;
- 5) podjęto szereg działań związanych ze zwalczaniem COVID-19, w tym:
  - powołano Zespół do spraw zagrożenia epidemicznego w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego (zarządzenie nr BDG.ZOC.0213.1.2020 Dyrektora Generalnego z 9 marca 2020 r. w sprawie powołania Zespołu do spraw zagrożenia epidemicznego w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego);
  - opracowano Wytyczne dotyczące pracy poza Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego (praca zdalna) w związku z pandemią COVID-19, przygotowano narzędzia teleinformatyczne wspierające pracę zdalną w MNiSW oraz wdrożono tryb pracy zdalnej w odniesieniu do zdecydowanej większości pracowników MNiSW;
  - umożliwiono pracownikom MNiSW wykonanie badań w kierunku obecności wirusa SARS-CoV-2.

W jednostkach w dziale szkolnictwo wyższe i nauka:

- 1) W zakresie NCBR:
  - a) dostosowano wykonywanie zadań NCBR na czasie pandemii spowodowanej wirusem SAR-COV-2 w celu zachowania pełnej operacyjności w tym wprowadzono systemy wspomagające pracę zdalną;
  - b) dopasowano struktury organizacyjne NCBR do realizacji aktualnych zadań i celów instytucji;
  - c) sukcesywnie aktualizowano procedury i instrukcje wewnętrzne.
- 2) W zakresie CŁ:
  - a) wdrożenie 12 stycznia 2021 r. JRWA, instrukcji obiegu dokumentów oraz instrukcji archiwalnej.

NAWA nie przedstawiła informacji o działaniach dodatkowych w 2020 r. w związku z brakiem zastrzeżeń dotyczących funkcjonowania kontroli zarządczej.

Potwierdzam zgodność kopii z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	995708.2692664.2759186
Nazwa dokumentu	Oświadczenie Ministra Edukacji i Nauki o stanie kontroli zarządczej za rok 2020 w zakresie działu szkolnictwo wyższe i nauka.rtf
Tytuł dokumentu	Oświadczenie Ministra Edukacji i Nauki o stanie kontroli zarządczej za rok 2020 w zakresie działu szkolnictwo wyższe i nauka
Sygnatura dokumentu	DKA.SAW.0922.1.2021
Data dokumentu	21.04.2021 00:00:00
Skrót dokumentu	45B1AB512F39772CB406752DC1C6B69F9A770209
Wersja dokumentu	1.1
Data podpisu	21.04.2021
Podpisane przez	Przemysław Czarnek Minister
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego karta
	EZD 3.104.121.121.20194
Data wydruku:	23.04.2021 12:19:12
Autor wydruku:	Jazgarska Anna